

Nr 324.

Av herr **Lundquist** i Rotebro, *om ändring i visst fall av förfarandet vid kommunalval.*

I lagen om val till riksdagen § 60 förekommer ett stadgande av följande lydelse:

»Innan valkuvert utlämnas, skall valförrättaren därå intrycka en stämpel, utvisande det valdistrikt, där förrättningen äger rum.»

Tidigare gällde vid kommunala val samma bestämmelse, men i 1930 års kommunala vallag har den till synes obetydliga förändringen vidtagits, att denna fordran på stämpling av valkuverten borttagits, för det fall att provisorisk sammanräkning sker. Då sådan sammanräkning äger rum praktiskt taget i alla valdistrikt, är det alltså vid kommunala val endast i rena undantagsfall, som stämplade valkuvert komma till användning.

Genom den sålunda vidtagna ändringen kan emellertid valhemligheten bli illusorisk. Det har förekommit, att väljare infunnit sig i vallokalen med på förhand iordningställda valkuvert, av vilka de icke gjort någon hemlighet. Av valförrättaren ha de, i den ordning lagen föreskriver, mottagit ett kuvert och därefter gjort en blixervisit bakom skärmen, så kortvarig, att de icke kunnat hinna att använda det av valförrättaren utlämnade valkuvertet. Om de på förhand iordningställda kuverten äro fullkomligt lika de officiella, kan valförrättaren givetvis icke vägra att mottaga de förra.

En väljare, som icke vill vid röstningen använda det kuvert, han i förväg mottagit, blir tvungen att stanna längre bakom skärmen än eljest skulle vara behöfligt. Uppmärksamma observatörer, som i regel finnas i vallokalen, kunna då med ganska stor säkerhet avgöra, om det ena eller andra valkuvertet blivit använt, och därmed har den enskilde väljarens rätt att utan valtryck få avgiva sin röst blivit illusorisk.

Det synes vara i alla partiers intresse, att lagen icke lämnar tillfällen till sådan »inispikning», som här omnämnts. I varje fall är det ett medborgerligt intresse, att den lucka i lagen, som här föreligger, fylles, vilket synes lämpligast kunna ske därigenom att samma regler om rösträttens utövande, som nu gälla vid val till Andra kammaren, åter införas i den kommunala vallagen. Detta kan ske genom en mycket enkel åtgärd, nämligen genom uteslutning av några få ord i §§ 26 och 27 av denna lag.

På grund av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta, *att* i § 26 av den kommunala vallagen orden: »där förfarande, som avses i 34 § 2 mom., ej kommer att äga rum», utgå samt *att* i § 27, andra stycket, i den punkt, som börjar med orden: Sedan denne förvissat sig, att den, som avlämnar valkuvertet etc., orden: »där så är föreskrivet», likaledes utgå.

Stockholm den 22 januari 1932.

R. Lundquist
i Rotebro.
